

Przeszukiwanie lokalne

1. Klasyfikacja algorytmów
2. Przeszukiwanie lokalne

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy dokładne

- znajdują rozwiązanie optymalne,

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy dokładne

- znajdują rozwiązanie optymalne,
- dedykowane do pewnych problemów (specyficznych),

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy dokładne

- znajdują rozwiązanie optymalne,
- dedykowane do pewnych problemów (specyficznych),
- oparte o przeszukiwanie wyczerpujące,

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy dokładne

- znajdują rozwiązanie optymalne,
- dedykowane do pewnych problemów (specyficznych),
- oparte o przeszukiwanie wyczerpujące,
- oparte o schemat B&B,

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy dokładne

- znajdują rozwiązanie optymalne,
- dedykowane do pewnych problemów (specyficznych),
- oparte o przeszukiwanie wyczerpujące,
- oparte o schemat B&B,
- oparte o schemat PD.

Wymagają wygenerowania i sprawdzenia całej przestrzeni rozwiązań dopuszczalnych ($\mathcal{X}$).

Proste w implementacji ze względu na konieczność systematycznego sposobu przeszukiwania $\mathcal{X}$.

Przeszukiwanie $\mathcal{X}$ zależy od reprezentacji rozwiązań.

Wady ...?

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy aproksymacyjne

- znajdują rozwiązania przybliżone i ... (dotyczy jakości rozwiązania)

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy aproksymacyjne

- znajdują rozwiązania przybliżone i ... (dotyczy jakości rozwiązania)
- ... dają gwarancję znalezienia rozwiązania z określonym przybliżeniem,

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy aproksymacyjne

- znajdują rozwiązania przybliżone i ... (dotyczy jakości rozwiązania)
- ... dają gwarancję znalezienia rozwiązania z określonym przybliżeniem,
- dedykowane dla określonych problemów **NP**-trudnych.

Rzadko używane do rozwiązywania problemów rzeczywistych w praktyce.

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy (meta)heurystyczne

- znajdują optima lokalne, ale bez ... (dotyczy jakości rozwiązania)

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy (meta)heurystyczne

- znajdują optima lokalne, ale bez ... (dotyczy jakości rozwiązania)
- ... gwarancji jego jakości,

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy (meta)heurystyczne

- znajdują optima lokalne, ale bez ... (dotyczy jakości rozwiązania)
- ... gwarancji jego jakości,
- przeszukiwanie lokalne,

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy (meta)heurystyczne

- znajdują optima lokalne, ale bez ... (dotyczy jakości rozwiązania)
- ... gwarancji jego jakości,
- przeszukiwanie lokalne,
- przeszukiwanie lokalne "polepszane",

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy (meta)heurystyczne

- znajdują optima lokalne, ale bez ... (dotyczy jakości rozwiązania)
- ... gwarancji jego jakości,
- przeszukiwanie lokalne,
- przeszukiwanie lokalne "polepszane",
- algorytmy populacyjne,

1. Klasyfikacja algorytmów

Algorytmy (meta)heurystyczne

- znajdują optima lokalne, ale bez ... (dotyczy jakości rozwiązania)
- ... gwarancji jego jakości,
- przeszukiwanie lokalne,
- przeszukiwanie lokalne "polepszane",
- algorytmy populacyjne,
- algorytmy hybrydowe.

2. Przeszukiwanie lokalne

Pytanie 1. Co oznacza *lokalne*?

2. Przeszukiwanie lokalne

Pytanie 1. Co oznacza *lokalne*?

Posługujemy się pojęciem **sąsiedztwa**.

Sąsiedztwo rozwiązania x , $N(x) \subseteq \mathcal{X}$, to zbiór rozwiązań leżących „blisko” x .

2. Przeszukiwanie lokalne

Pytanie 1. Co oznacza *lokalne*?

Posługujemy się pojęciem **sąsiedztwa**.

Sąsiedztwo rozwiązania x , $N(x) \subseteq \mathcal{X}$, to zbiór rozwiązań leżących „blisko” x .

Pytanie 2. Jak jest definiowane sąsiedztwo w problemach ciągłych i dyskretnych?

2. Przeszukiwanie lokalne

Pytanie 1. Co oznacza *lokalne*?

Posługujemy się pojęciem **sąsiedztwa**.

Sąsiedztwo rozwiązania x , $N(x) \subseteq \mathcal{X}$, to zbiór rozwiązań leżących „blisko” x .

Pytanie 2. Jak jest definiowane sąsiedztwo w problemach ciągłych i dyskretnych?

W problemach ciągłych $N(x)$ definiowane jest przez funkcję odległości (metrykę).

2. Przeszukiwanie lokalne

Pytanie 1. Co oznacza *lokalne*?

Posługujemy się pojęciem **sąsiedztwa**.

Sąsiedztwo rozwiązania x , $N(x) \subseteq \mathcal{X}$, to zbiór rozwiązań leżących „blisko” x .

Pytanie 2. Jak jest definiowane sąsiedztwo w problemach ciągłych i dyskretnych?

W problemach ciągłych $N(x)$ definiowane jest przez funkcję odległości (metrykę).

W problemach dyskretnych $N(x)$ definiowane jest przez wszystkie możliwe transformacje x .

2. Przeszukiwanie lokalne

Pytanie 1. Czym jest transformacja?

2. Przeszukiwanie lokalne

Pytanie 1. Czym jest transformacja?

Z x (będąc w x) można wykonać jeden ruch m ze zbioru możliwych ruchów $M(x)$.

Ruch m jest transformacją, która zastosowana do x daje nowe rozwiązanie x' .

Zatem

$$n(x) = \left\{ x' : \exists m \in M(x) \quad x' = m(x) \right\}$$

Cechy dobrego sąsiedztwa

Ograniczenie na rozmiar:

- dla każdego x , $N(x)$ zawiera co najmniej jedno rozwiązanie x' różne od x .
- $N(x)$ nie może obejmować całej przestrzeni $\mathcal{X}$ - nie może być dokładne.

Cechy dobrego sąsiedztwa

Ograniczenie na rozmiar:

- dla każdego x , $N(x)$ zawiera co najmniej jedno rozwiązanie x' różne od x .
- $N(x)$ nie może obejmować całej przestrzeni $\mathcal{X}$ - nie może być dokładne.

Podobieństwo sąsiadów:

- $x' \in N(x)$ niewiele różni się od x - ruch elementarny m z x do x' nie może powodować konieczności konstruowania nowego rozwiązania.

Cechy dobrego sąsiedztwa

Ograniczenie na rozmiar:

- dla każdego x , $N(x)$ zawiera co najmniej jedno rozwiązanie x' różne od x .
- $N(x)$ nie może obejmować całej przestrzeni $\mathcal{X}$ - nie może być dokładne.

Podobieństwo sąsiadów:

- $x' \in N(x)$ niewiele różni się od x - ruch elementarny m z x do x' nie może powodować konieczności konstruowania nowego rozwiązania.

Równouprawnienie

- niezależnie od początkowego wyboru (x^0) osiągalne powinno być każde rozwiązanie w $\mathcal{X}$.

Sąsiedztwo

Pojęcie otoczenia bądź sąsiedztwa punktu w przestrzeni definiuje się w analizie matematycznej i w optymalizacji ciągłej. W przestrzeni $\mathbb{R}^n$ otoczeniem punktu x jest hipersfera o promieniu ϵ o środku w punkcie x .

W problemach z dyskretną przestrzenią rozwiązań (np. permutacji n -elementowych) nie jest to już takie proste.

Pytanie 1. Jak zatem definiować sąsiedztwo (otoczenie) w takiej przestrzeni?

Sąsiedztwo

Pojęcie otoczenia bądź sąsiedztwa punktu w przestrzeni definiuje się w analizie matematycznej i w optymalizacji ciągłej. W przestrzeni $\mathbb{R}^n$ otoczeniem punktu x jest hipersfera o promieniu ϵ o środku w punkcie x .

W problemach z dyskretną przestrzenią rozwiązań (np. permutacji n -elementowych) nie jest to już takie proste.

Pytanie 1. Jak zatem definiować sąsiedztwo (otoczenie) w takiej przestrzeni?

Różnie i na wiele sposobów. W literaturze definiowane jest ono na trzy sposoby:

- sąsiedztwo typu *insert*,
- sąsiedztwo typu *swap*,
- sąsiedztwo typu *invert*.

Sąsiedztwem typu *insert* permutacji $\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(n) \rangle$ jest zbiór permutacji $N_I(\pi)$, gdzie każda permutacja $\pi' \in N_I(\pi)$ powstaje z permutacji π przez wykonanie ruchu m typu *insert*.

Ruch typu *insert* zdefiniowany jest przez parę liczb (i, j) , $i = 1, \dots, n$, $j = 1, \dots, n$, $i \neq j$ i powoduje usunięcie elementu z pozycji i -tej i wstawieniu go na pozycję j -tą.

Pytanie 2. Jak zatem wyglądać będzie permutacja π' po wykonaniu ruchu (i, j) , jeśli permutacja π ma postać:

$$\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(i-1), \pi(i), \pi(i+1), \dots, \pi(j-1), \pi(j), \pi(j+1), \dots, \pi(n) \rangle$$

Sąsiedztwem typu *insert* permutacji $\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(n) \rangle$ jest zbiór permutacji $N_I(\pi)$, gdzie każda permutacja $\pi' \in N_I(\pi)$ powstaje z permutacji π przez wykonanie ruchu m typu *insert*.

Ruch typu *insert* zdefiniowany jest przez parę liczb (i, j) , $i = 1, \dots, n$, $j = 1, \dots, n$, $i \neq j$ i powoduje usunięcie elementu z pozycji i -tej i wstawieniu go na pozycję j -tą.

Pytanie 2. Jak zatem wyglądać będzie permutacja π' po wykonaniu ruchu (i, j) , jeśli permutacja π ma postać:

$$\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(i-1), \pi(i), \pi(i+1), \dots, \pi(j-1), \pi(j), \pi(j+1), \dots, \pi(n) \rangle$$

$$\pi' = \langle \pi(1), \dots, \pi(i-1), \pi(j), \pi(i), \pi(i+1), \dots, \pi(j-1), \pi(j+1), \dots, \pi(n) \rangle$$

Pytanie 3. Ile jest/może być permutacji w sąsiedztwie typu *insert*?

Pytanie 3. Ile jest/może być permutacji w sąsiedztwie typu *insert*?

1. Ponieważ dla ruchu (i, j) wartości i i j mogą się zmieniać od 1 do n i $i \neq j$, ruchów m można wykonać $n(n - 1)$.
2. Ruch $(i, i + 1)$ oraz $(i + 1, i)$ powodują uzyskanie tej samej permutacji. Stąd liczba ruchów dających różne permutacje zmaleje o $(n - 1)$.

W związku z tym, liczba permutacji w sąsiedztwie typu *insert* wynosi ...

Pytanie 3. Ile jest/może być permutacji w sąsiedztwie typu *insert*?

1. Ponieważ dla ruchu (i, j) wartości i i j mogą się zmieniać od 1 do n i $i \neq j$, ruchów m można wykonać $n(n-1)$.
2. Ruch $(i, i+1)$ oraz $(i+1, i)$ powodują uzyskanie tej samej permutacji. Stąd liczba ruchów dających różne permutacje zmaleje o $(n-1)$.

W związku z tym, liczba permutacji w sąsiedztwie typu *insert* wynosi

$$n(n-1) - (n-1) = (n-1)^2 = O(n^2)$$

czyli

$$|N_I(n)| = (n-1)^2 = O(n^2)$$

Sąsiedztwem typu *swap* permutacji $\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(n) \rangle$ jest zbiór permutacji $N_S(\pi)$, gdzie każda permutacja $\pi' \in N_S(\pi)$ powstaje z permutacji π przez wykonanie ruchu m typu *swap*.

Ruch typu *swap* zdefiniowany jest przez parę liczb (i, j) , $i = 1, \dots, n$, $j = 1, \dots, n$, $i \neq j$ i powoduje zamianę elementu z pozycji i -tej z elementem z pozycji j -tej.

Pytanie 4. Jak zatem wyglądać będzie permutacja π' po wykonaniu ruchu (i, j) , jeśli permutacja π ma postać:

$$\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(i-1), \pi(i), \pi(i+1), \dots, \pi(j-1), \pi(j), \pi(j+1), \dots, \pi(n) \rangle$$

Sąsiedztwem typu *swap* permutacji $\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(n) \rangle$ jest zbiór permutacji $N_S(\pi)$, gdzie każda permutacja $\pi' \in N_S(\pi)$ powstaje z permutacji π przez wykonanie ruchu m typu *swap*.

Ruch typu *swap* zdefiniowany jest przez parę liczb (i, j) , $i = 1, \dots, n$, $j = 1, \dots, n$, $i \neq j$ i powoduje zamianę elementu z pozycji i -tej z elementem z pozycji j -tej.

Pytanie 4. Jak zatem wyglądać będzie permutacja π' po wykonaniu ruchu (i, j) , jeśli permutacja π ma postać:

$$\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(i-1), \pi(i), \pi(i+1), \dots, \pi(j-1), \pi(j), \pi(j+1), \dots, \pi(n) \rangle$$

$$\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(i-1), \pi(j), \pi(i+1), \dots, \pi(j-1), \pi(i), \pi(j+1), \dots, \pi(n) \rangle$$

Pytanie 5. Ile jest/może być permutacji w sąsiedztwie typu *swap*?

Pytanie 5. Ile jest/może być permutacji w sąsiedztwie typu *swap*?

1. Ponieważ dla ruchu (i, j) wartości i i j mogą się zmieniać od 1 do n i $i \neq j$, ruchów m można wykonać $n(n - 1)$.
2. Ruch (i, j) oraz (j, i) powodują uzyskanie tej samej permutacji. Stąd liczba ruchów dających różne permutacje zmaleje dwukrotnie.

W związku z tym, liczba permutacji w sąsiedztwie typu *swap* wynosi ...

Pytanie 5. Ile jest/może być permutacji w sąsiedztwie typu *swap*?

1. Ponieważ dla ruchu (i, j) wartości i i j mogą się zmieniać od 1 do n i $i \neq j$, ruchów m można wykonać $n(n-1)$.
2. Ruch (i, j) oraz (j, i) powodują uzyskanie tej samej permutacji. Stąd liczba ruchów dających różne permutacje zmaleje dwukrotnie.

W związku z tym, liczba permutacji w sąsiedztwie typu *swap* wynosi

$$n(n-1)/2 = O(n^2)$$

czyli

$$|N_S(n)| = n(n-1)/2 = O(n^2)$$

Sąsiedztwem typu *invert* permutacji $\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(n) \rangle$ jest zbiór permutacji $N_V(\pi)$, gdzie każda permutacja $\pi' \in N_S(\pi)$ powstaje z permutacji π przez wykonanie ruchu m typu *invert*.

Ruch typu *invert* zdefiniowany jest przez parę liczb $(i, j), i = 1, \dots, n, j = 1, \dots, n, i \neq j$ i powoduje odwrócenie w permutacji ciągu od elementu z pozycji i -tej do elementu z pozycji j -tej.

Pytanie 6. Jak zatem wyglądać będzie permutacja π' po wykonaniu ruchu (i, j) , jeśli permutacja π ma postać:

$$\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(i-1), \pi(i), \pi(i+1), \dots, \pi(j-1), \pi(j), \pi(j+1), \dots, \pi(n) \rangle$$

Sąsiedztwem typu *invert* permutacji $\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(n) \rangle$ jest zbiór permutacji $N_V(\pi)$, gdzie każda permutacja $\pi' \in N_S(\pi)$ powstaje z permutacji π przez wykonanie ruchu m typu *invert*.

Ruch typu *invert* zdefiniowany jest przez parę liczb $(i, j), i = 1, \dots, n, j = 1, \dots, n, i \neq j$ i powoduje odwrócenie w permutacji ciągu od elementu z pozycji i -tej do elementu z pozycji j -tej.

Pytanie 6. Jak zatem wyglądać będzie permutacja π' po wykonaniu ruchu (i, j) , jeśli permutacja π ma postać:

$$\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(i-1), \pi(i), \pi(i+1), \dots, \pi(j-1), \pi(j), \pi(j+1), \dots, \pi(n) \rangle$$

$$\pi = \langle \pi(1), \dots, \pi(i-1), \pi(j), \pi(j-1), \dots, \pi(i+1), \pi(i), \pi(j+1), \dots, \pi(n) \rangle$$

Pytanie 7. Ile jest/może być permutacji w sąsiedztwie typu *invert*?

Pytanie 7. Ile jest/może być permutacji w sąsiedztwie typu *invert*?

1. Ponieważ dla ruchu (i, j) wartości i i j mogą się zmieniać od 1 do n i $i \neq j$, ruchów m można wykonać $n(n - 1)$.
2. Ruch (i, j) oraz (j, i) powodują uzyskanie tej samej permutacji. Stąd liczba ruchów dających różne permutacje zmaleje dwukrotnie.

W związku z tym, liczba permutacji w sąsiedztwie typu *invert* wynosi ...

Pytanie 7. Ile jest/może być permutacji w sąsiedztwie typu *invert*?

1. Ponieważ dla ruchu (i, j) wartości i i j mogą się zmieniać od 1 do n i $i \neq j$, ruchów m można wykonać $n(n - 1)$.
2. Ruch (i, j) oraz (j, i) powodują uzyskanie tej samej permutacji. Stąd liczba ruchów dających różne permutacje zmaleje dwukrotnie.

W związku z tym, liczba permutacji w sąsiedztwie typu *invert* wynosi

$$n(n - 1)/2 = O(n^2)$$

czyli

$$|N_V(n)| = n(n - 1)/2 = O(n^2)$$

Przykład sąsiedztwa dla TSP

k -zamiana: $N(x)$ to zbiór rozwiązań powstałych przez usunięcie k miast i wstawienie ich w inne miejsca - inna kolejność miast, nowa permutacja.

2-zamiana miast 3 i 8

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9

1 - 2 - 8 - 4 - 5 - 6 - 7 - 3 - 9

Przykład sąsiedztwa dla TSP

Wymiana łuków: $N(x)$ to zbiór rozwiązań powstałych przez usunięcie k kolejnych miast i wstawienie ich w odwrotnej kolejności

Wymiana łuków 3 i 8

$$\begin{array}{l} 1 - 2 - \left[3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 \right] - 9 \\ 1 - 2 - \left[8 - 7 - 6 - 5 - 4 - 3 \right] - 9 \end{array}$$

Algorytm przeszukiwania lokalnego

Wybierz rozwiązanie startowe x^0 w $\mathcal{X}$ (skonstruuj lub losowo)

Powtarzaj dla $k = 1, 2, \dots$

Wygeneruj nowe rozwiązanie $x' = N(x^{k-1})$

Jeśli x' jest lepsze od x^{k-1} , czyli $f(x') < f(x^{k-1})$,

wybierz x' jako rozwiązanie bieżące,

$x^k = x'$,

w przeciwnym wypadku odrzuć x' i przyjmij $x^k = x^{k-1}$.

...dopóki nie można poprawić rozwiązania bieżącego x^{k-1} (minimum lokalne).

Pytanie. Kiedy

$$x \stackrel{\text{def}}{=} x_{min}$$

czyli x_{min} jest minimum lokalnym?

Pytanie. Kiedy

$$x \stackrel{\text{def}}{=} x_{min}$$

czyli x_{min} jest minimum lokalnym?

Definicja

x_{min} jest **lokalnym minimum**, jeśli:

$$f(x_{min}) \leq f(x)$$

dla wszystkich $x \in N(x_{min})$

wersja zachłanna *greedy*

wersja stroma *steepest*

wybierz rozwiązanie startowe x^0

powtarzaj $k = 1, 2, \dots$

1) przeglądaj $N(x^{k-1})$ w losowej kolejności
dopóki nie znajdziesz rozwiązania
 $x' \in N(x^{k-1})$ takiego, że

$$f(x') < f(x^{k-1}).$$

2) jeśli znaleziono x' , to $x^k = x'$

1) wybierz x' jako najlepsze rozwiązanie
w $N(x^{k-1})$ tzn. wybierz takie
 x' , że $f(x') \leq f(x)$ dla wszystkich

$$x \in N(x^{k-1}).$$

2) jeśli $f(x') < f(x^{k-1})$ to przyjmij $x^k = x'$

dopóki nie można poprawić rozwiązania bieżącego x^{k-1} .

Pytanie. Która wersja jest „lepszą”?

Pytanie. Która wersja jest „lepsza”?

- Zależy od problemu i sąsiedztwa.
- Wersja stroma osiągnie minimum lokalne szybciej - przy mniejszej liczbie iteracji. **dłaczego?**
- Zachłanna nie przegląda całego sąsiedztwa.
- Każda osiągnie najbliższe (pierwsze) minimum lokalne.

Plusy dodatnie ☺...jak wszystkie metaheurystyki

- do zastosowania w dowolnym problemie kombinatorycznym,
- wystarczy (czy to łatwe?) dostosować definicję sąsiedztwa.

Plusy ujemne ☹...jak wszystkie metaheurystyki

- znajdują (dobrze, że zawsze) minimum lokalne (a kiedy na pewno globalne?),
- nie dają gwarancji jakości rozwiązania - zależna od wyboru x^0 .

Pytanie. Jak zmodyfikować LS , aby uniknąć ww. wad?

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

Pytanie. Jak zmodyfikować LS , aby uniknąć ww. wad?

1. Bardziej złożona definicja sąsiedztwa - większy zakres przeszukiwania $\mathcal{X}$ kosztowne obliczeniowo.
2. Wybrać „dobre” x^0 - tylko jak je skonstruować?
3. Wykonać algorytm wielokrotnie - kosztowne obliczeniowo na jednej maszynie; nie, jeśli zrównoleglimy proces.
4. Akceptowanie (ograniczone) gorszych wartości funkcji celu $\longrightarrow \dots$?
5. Zapamiętywanie i unikanie (chwilowe) sprawdzonych rozwiązań w $N(x^k)$ $\longrightarrow \dots$?

Pytanie. Jak zmodyfikować LS , aby uniknąć ww. wad?

1. Bardziej złożona definicja sąsiedztwa - większy zakres przeszukiwania $\mathcal{X}$ kosztowne obliczeniowo.
2. Wybrać „dobre” x^0 - tylko jak je skonstruować?
3. Wykonać algorytm wielokrotnie - kosztowne obliczeniowo na jednej maszynie; nie, jeśli zrównoleglić proces.
4. Akceptowanie (ograniczone) gorszych wartości funkcji celu $\rightarrow$ (SA).
5. Zapamiętywanie i unikanie (chwilowe) sprawdzonych rozwiązań w $N(x^k) \rightarrow$ (TS).

ad.3.

- Lokalne przeszukiwanie z różnych punktów (*ang. multiply start local search*).
- Lokalne przeszukiwanie ze zmiennym sąsiedztwem (*ang. variable neighborhood locale search*).
- Iteracyjne przeszukiwanie lokalne (*ang. iterated local search*).

Symulowane wyżarzanie

Metoda wzorowana na zjawiskach zachodzących w procesie ochładzania (zestalania) cieczy i stygnięcia metali. Przy stopniowym, powolnym ochładzaniu cząsteczki ciała oddając energię rozkładają się sposób systematyczny tworząc równomierne struktury.

Krótką historia algorytmu

1. Nicolas Metropolis. The Beginning of the Monte Carlo Method. Los Alamos Science, No. 15, Page 125
2. N. Metropolis; A.W. Rosenbluth; M.N. Rosenbluth; A.H. Teller and E. Teller (1953). "Equation of State Calculations by Fast Computing Machines". Journal of Chemical Physics. 21 (6): 1087–1092
3. Khachaturyan, A.; Semenovskaya, S.; Vainshtein, B. (1979). "Statistical-Thermodynamic Approach to Determination of Structure Amplitude Phases". Sov.Phys. Crystallography. 24 (5): 519–524
4. Khachaturyan, A.; Semenovskaya, S.; Vainshtein, B. (1981). "The Thermodynamic Approach to the Structure Analysis of Crystals". Acta Crystallographica (A37): 742–754
5. Granville, V.; Krivanek, M.; Rasson, J.-P. (1994). "Simulated annealing: A proof of convergence". IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence. 16 (6): 652–656

Iteracyjne wspinanie się

1. inicjuj t (liczba iteracji), $best$
2. (pętla zewnętrzna) wybierz losowo rozwiązanie x , oceń x
3. (pętla wewnętrzna) wybierz wszystkie rozwiązania z otoczenia, wybierz rozwiązanie y , oceń y i zamień jeśli jest lepsze niż x ; else wyjdź i wykonaj kolejną iterację

Wady

1. utoyka w lokalnym ekstremum
2. wyszukanie lepszego rozwiązania możliwe tylko po kolejnym uruchomieniu w innym punkcie początkowym

Słabo

Stochastyczne wspinanie się

1. inicjuj t , wybierz losowo x , oceń x
2. (pętla) wybierz z otoczenia rozwiązanie y , oceń y , wybierz x lub y

Jak wybierane jest rozwiązanie?

Stochastyczne wspinanie się

1. inicjuj t , wybierz losowo x , oceń x
2. (pętla) wybierz z otoczenia rozwiązanie y , oceń y , wybierz x lub y

Wybór y następuje z prawdopodobieństwem

$$p = \frac{1}{1 + e^{\frac{g(x) - g(y)}{T}}}$$

Jaka jest rola parametru T ?

Algorytm symulowanego wyżarzania

$t \leftarrow 0$

inicjuj T

wybierz losowo rozwiązanie x

ocień x - wylicz $g(x)$

repeat

repeat

wybierz nowe rozwiązanie y w otoczeniu x

jeżeli $g(y) < g(x)$ wtedy $x \leftarrow y$

w przeciwnym przypadku, jeżeli $p[0,1) < e^{\frac{g(y)-g(x)}{T}}$, wtedy $x \leftarrow y$

until warunek zakończenia

$T \leftarrow f(T, t)$

$t \leftarrow t + 1$

until (kryterium zakończenia)

Najważniejsze pytania związane z rozwiązaniem problemu

1. jakie jest rozwiązanie?
2. jakie jest sąsiedztwo rozwiązania?
3. jaki jest koszt rozwiązania?
4. jak ustalić rozwiązanie początkowe?

Najważniejsze pytania związane z samym algorytmem

1. jak ustalić T (temperature) początkową?
2. jak ustalić współczynnik schładzania $f(T, t)$?
3. jak ustalić warunek zakończenia iteracji?
4. jak ustalić kryterium zatrzymania algorytmu?